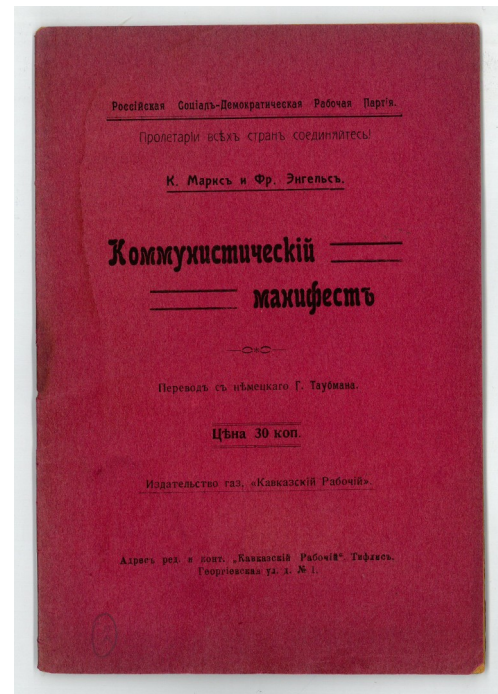

Socijalna filozofija:

Komunizam

Osnove komunizma

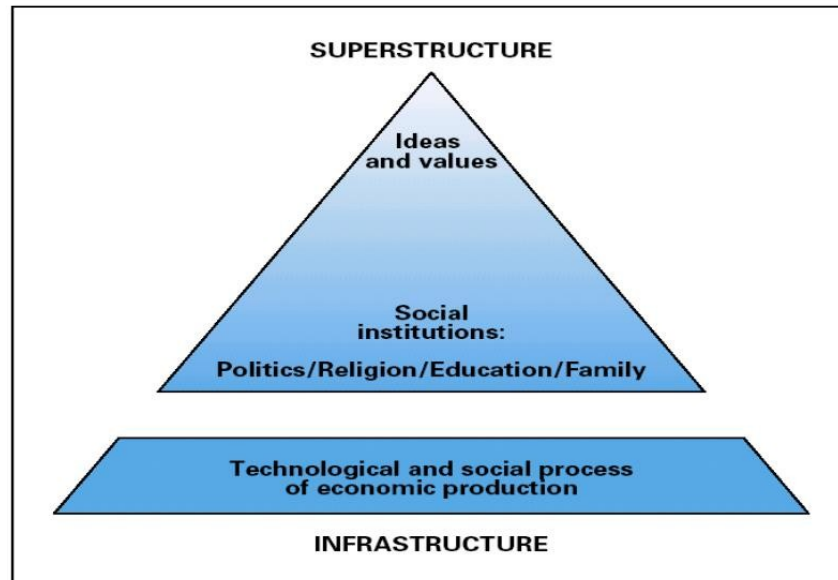
- Komunizam ima korijene u idejama Karla Marxa i Friedricha Engelsa, koji su 1848. godine napisali Komunistički manifest. Manifest je iznio načela znanstvenog socijalizma i cilj stvaranja besklasnog društva
- Ključni pojmovi:
 - dijalektički materijalizam,
 - klasna borba,
 - proletarijat

Ključne ideje komunizma

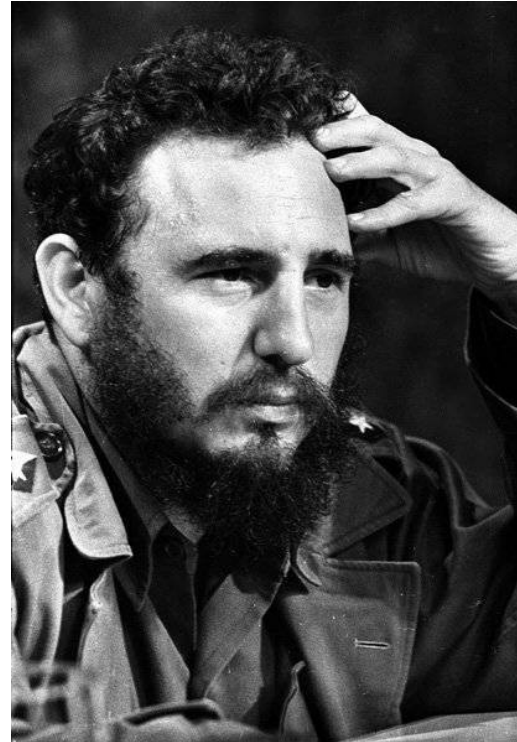
- Besklasno društvo: društvo bez društvenih klasa ili ekonomske nejednakosti
- Apatridija: društvo bez centralizirane države ili vlade
- Zajedničko vlasništvo: kolektivno vlasništvo nad sredstvima za proizvodnju
- Raspodjela na temelju potreba: ideja da se resursi trebaju raspodijeliti na temelju potreba, a ne tržišnih načela

Figure 4-2 Karl Marx's Model of Society

Komunistički sustavi u praksi

- Primjeri:
 - Sovjetski Savez: prva komunistička država, osnovana 1917.
 - Kina: Komunistička partija Kine došla je na vlast 1949. i od tada je provela jedinstvenu mješavinu socijalističke i kapitalističke politike
 - Kuba: Kubanska revolucija uspostavila je socijalističku vladu 1959.
 - Sjeverna Koreja: visoko centralizirana i autoritarna komunistička država
 - Jugoslavija

Komunistički zločini u Jugoslaviji

- Tijekom Drugog svjetskog rata i naknadnog komunističkog preuzimanja vlasti, Jugoslavija je doživjela brojne zločine, uključujući:
 - Bleiburški masakr: ubojstvo desetaka tisuća hrvatskih vojnika i civila od strane jugoslavenskih partizana
 - Masakri u Foibama: ubojstvo tisuća talijanskih, venetskih, hrvatskih i slovenskih civila od strane jugoslavenskih partizana
 - Zatvor Goli otok: zloglasni logor u kojem su mučene i ubijene tisuće političkih zatvorenika

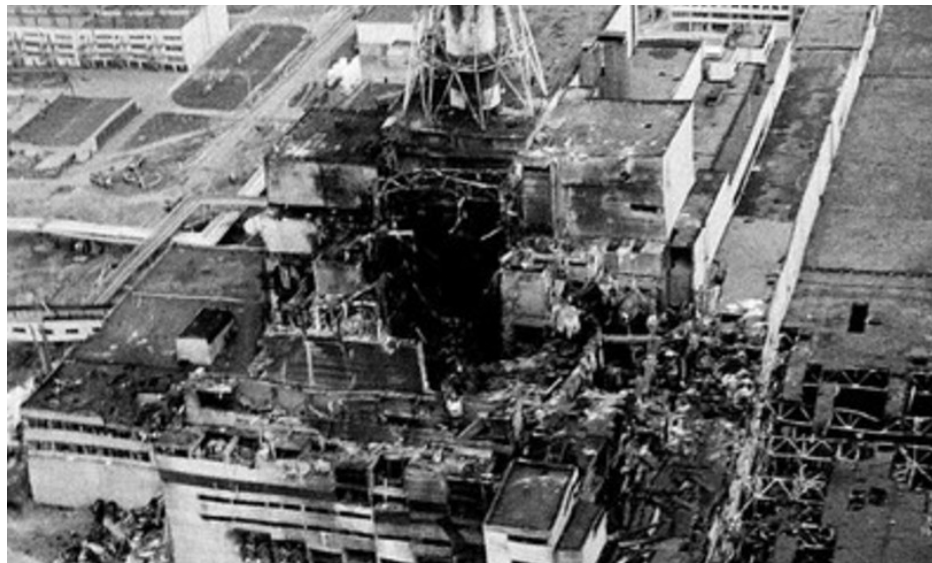
Ostali komunistički zločini

- Komunistički režimi odgovorni su za brojna kršenja ljudskih prava i zločine, uključujući:
 - Sovjetski logori za prisilni rad (Gulazi): milijuni ljudi bili su zatočeni i ubijeni u sovjetskim radnim logorima
 - Kineski veliki skok naprijed: deseci milijuna ljudi umrli su kao posljedica gladi i prisilnog rada
 - Kambodžanski genocid: gotovo četvrtinu kambodžanskog stanovništva ubio je režim Crvenih Kmera

Kritike i izazovi komunizma

- Komunizam se suočio s brojnim kritikama i izazovima, uključujući:
 - Autoritarizam: tendencija komunističkih vlada da postanu autoritarne i represivne
 - Ekonomska neučinkovitost: nedostatak poticaja i inovacija u komunističkim gospodarstvima
 - Kršenje ljudskih prava: suzbijanje individualne slobode i ljudskih prava u komunističkim državama
 - Degradacija okoliša: zanemarivanje ekoloških problema u komunističkim gospodarstvima"

Naslijeđe i relevantnost

- Unatoč kritikama i izazovima, komunizam je i danas relevantan, posebno u kontekstu:
 - Nejednakost dohotka: rastući jaz između bogatih i siromašnih
 - Klimatske promjene: potreba za održivim i pravednim pristupom gospodarskom razvoju
 - Socijalna pravda: borba za jednakost i ljudska prava"
- Zaključno, komunizam je složena i višestruka filozofija koja ima za cilj stvoriti društvo bez klasa i države. Iako se suočio s brojnim kritikama i izazovima, njegove ideje i danas su relevantne i utjecajne.

